

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และ การประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะ อันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขอื่น ๆ ที่ กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็น ต้น มา ได้ ส ่ง ผล ให้ ป ระ เ ท ศ มี ก าร พ ั ท ฒ ณา ใน ท ุ ก มิ ตี ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปาน น ก าล ง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยาก จน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ท ศ ว ร ร ษ ที่ ผ ่า น มา โดยมิสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

น อ ก จ าก นั น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหारेื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีราย ได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลง อย่างรวดเร็ว

ที่ ง นี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค ก าร ข าด ค วาม เชื่ อ มั่น ใน ก ระ บ ว น ก าร ยุ ตี ธ ร ร ม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ใน ขณะ เดี ย ว กั น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มี ค ว า ม ท้า ทาย ม าก ชึ้ น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และ มี ค ว า ม เชื่ อ ม โย ง กั น ห ล า ย มิ ตี ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชน กับ ป ร ะ ช า ช น ซึ่งรวมถึงการสร้างความสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทย ที่มี แ น ว ตี ด แ ลະ ค ว า ม เชื่ อ ที่ แ ต ก ต่ า ง กั น อ ย่ า ง ยั ง ยื น น อ ก จ า ก นี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประชาคมมหาอำนาจที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ องค์กรการระหว่างประเทศ และบรรษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหาอาชญากรรม การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ใน ท ำ ง ก ลั บ กั น ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่ง ตั ว อ ย่ า ง แ น ว โ น้ ม ก า ร พั ท ฒ น เท ค โ น ล อ ยี อ ย่ า ง กั ว ก ะ โ ต ด เ ล ่า นี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัว ได้ เช้ ม แ ช้ ง ชึ้ น แ น ว โ น้ ม ส ำ ค ัญ ที่ จ ำ เป็ น ต้ อ ง มี ก า ร ตี ด ต ำ ม อ ย่ า ง ก ลั ชิ ต อาทิจำการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโ
จทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี
๒ ๕ ๗ ๔ จะ ก่อ ให้ เกิด โอ กาส ใ หม่ ๆ
ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคสูงอายุที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเท
ศ ไทย จะมี ช่วงอายุ ที่ แตก ต่าง กัน และ จะมี กลุ่ม คน ช่วงอายุ ใ หม่ ๆ เพิ่มขึ้น
ซึ่ง จะ ส่ง ผล ต่อ ทั ศ น ค ตี และ พ ฤ ตี ก ร ร ม ที่ แตก ต่าง กัน ดั ง นั้น
การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการ
บริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ใน ขณะ เดียว กัน โ ค ร ง ส ร ้าง ป ระ ช า กร ที่ เข้า สู่ ส ัง ค ม ส ูง ว ัย
อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง
ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้
การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการย้ายถิ่น มีความสะดวกมากขึ้น
และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น
โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลก
สูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น
จึงอาจเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชา
กรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า
อาจ ทำให้ การ แ ย่ ง ชิง แ ร ง ง า น มี ค ว า ม ร ุน แ ร ง ม า ก ข ึ้ น
ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

น อ ก จ าก นี้
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน
ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน
ระบบ โบ ร ง ส ้าง พื้ น ฐา น ที่ จ ำ เป็ น
ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ
ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง
และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมี
ป ร ะ ส ี ท ธิ ภ า พ อ ย ่าง ไ ร ก็ ดี
ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิ
เวศต่างๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญ จะมีความแตกต่างกัน
ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะ
ได้รับความสำคัญ และความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น
พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้ม
ที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น

โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งใน ส่วน ของ การจ้างงาน และ อาชีพ สาขา การผลิต และ บริการ ใหม่ ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี

เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และ สินค้า และ บริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบ และลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้อ่งการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการทำงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ

และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้าทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขัน ที่สูง ชี้ น และสามารถชี้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากล ในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี และมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้งบเร่งใหม่โครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม

หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึก
กลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึง
จำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ
เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่น
ของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ
เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิ
เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ
ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง
ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง
และยั่งยืน ของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ
การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น
มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโต
ของชาติ ความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน
ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร
ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ
และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก
อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง
การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกๆระดับ
ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ
มีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น
ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน
มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง
ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต
มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ
มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ค ว า ม มั ง คั ง ห ม า ย ถึ ง

ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง
 ค ว า ม เ ห ลี อ ม ล้ า ข อ ง ก า ร พั ฒ น า ล ด ล ง
 ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
 และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ
 ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศไทยมีความเข้มแข็ง
 ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่
 ่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
 อนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก
 และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย
 เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน
 และ การทำ ธุรกิจ เพื่อ ให้ เป็น พ ลั ง ใน ก า ร พั ฒ น า
 นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์
 ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือ เครื่องจักร ทุนทางสังคม
 และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้
 และ คุณ ภาพ ชี วิ ต ข อ ง ป ร ะ ช า ช น ให้ เ พิ่ ม ขี น อ ย่ า ง ต อ เ นื อ ง
 ซึ่ง เป็น ก า ร เ จ ริ ญ เ ตี บ โ ต ข อ ง เ ต ร ช ร ฐ กิ จ ที่ อ ยู่ บ น ห ลั ก ก า ร ใช้
 การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี
 ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ
 การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
 ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น และสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น
 คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
 รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
 และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล
 มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง

ประชาชนมีความสุขเศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”
 โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง
 และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
 สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 และมีภาคีรัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม
 โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชี้อความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม

และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓)

การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่

๒๑

- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖)

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๗)

การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา

การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๔.๕

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๒)

ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ

และมีเท่าที่จำเป็น

(๘)

กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มาเป็นปรัชญาทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทाराยละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพิจารณา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภพ ไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๓.๑. วัตถุประสงค์

๓.๒. เป้าหมายรวม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- ๔.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ๔.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ๔.๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๔.๕

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่ง และยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

- ๔.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ๔.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
- ๔.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
- ๔.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สู่การปฏิบัติ

- ๕.๑ หลักการ
- ๕.๒ แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒
- ๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๓.๑ ความเป็นมา

การบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดเป็นรูปแบบใหม่ของการบริหารงานแบบบูรณาการโดย

รวม กลุ่ม จังหวัด ที่มี ความ สัม พัน ธ์ เชื่อม โยง ใน ด้าน ต่าง ๆ เข้า ด้วย กัน ซึ่งจะช่วยให้การวางกรอบทิศทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบและร่วมกันแก้ไขปัญหาระหว่างจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2551 เห็นชอบการปรับปรุงการจัดกลุ่มจังหวัดเป็น 18 กลุ่ม โดยกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ประกอบด้วย จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาทและอ่างทองและกำหนดให้จังหวัดลพบุรีเป็นที่ตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดไปสู่การปฏิบัติให้เกิดบรรลุผลสัมฤทธิ์ เพิ่มศักยภาพ การพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนาจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างสูงสุด

3.2. ลักษณะทางกายภาพ

3.2.1 ที่ตั้งและอาณาเขตกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท ลพบุรี

สิงห์บุรี และอ่างทอง ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศไทย บริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลุ่มน้ำป่าสัก มีพื้นที่รวม 10,460.29 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,537,687.50ไร่ โดยจังหวัดลพบุรี มีพื้นที่มากที่สุดเท่ากับ 6,199.70 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 59.27 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาได้แก่จังหวัดชัยนาท จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดสิงห์บุรี ในขณะที่จังหวัดสิงห์บุรี โดยมีเนื้อที่ 2,469.70 ตารางกิโลเมตร 968.37 ตารางกิโลเมตรและ 822.48 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

พื้นที่	เนื้อที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
ประเทศ	๕๑๓,๑๑๕.๐๐	๓๒๐,๖๙๖,๘๘๘.๐๐	๑๐๐.๐๐
ภาคกลาง (ไม่รวม กทม.)	๙๒,๗๙๕.๐๐	๕๗,๙๙๖,๘๗๕.๐๐	๑๘.๐๘
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒	๑๐,๕๖๐.๒๙	๖,๕๓๗,๖๘๗.๕๐	๑๐๐.๐๐
ชัยนาท	๒,๕๖๙.๗๕	๑,๕๙๓,๕๙๑.๐๐	๒๓.๖๑
ลพบุรี	๖,๑๙๙.๗๐	๓,๘๗๙,๘๑๒.๕๐	๕๙.๒๗
สิงห์บุรี	๘๒๒.๘๘	๕๑๙,๐๙๙.๐๐	๗.๘๖
อ่างทอง	๙๖๘.๓๖	๖๑๓,๑๒๐.๐๐	๙.๓๘

ที่มา : สำนักงานจังหวัด ภายในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒

จังหวัดลพบุรี

- พระนารายณ์ราชินิเวศน์ ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นที่ประทับ เมื่อ พ.ศ. 2399 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) โปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมขึ้นใหม่ เพื่อให้เป็นราชธานีชั้นใน และพระราชทานนามว่า “พระนารายณ์ราชินิเวศน์”

- พระปรางค์สามยอด ตั้งอยู่บนเนินดินด้านตะวันตกของทางรถไฟ ใกล้กับศาลพระกาฬเป็น ปรางค์เรียงต่อกัน 3 องค์ เป็นศิลปะเขมรแบบบายนซึ่งมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18 สร้างด้วยศิลาแลงสันนิษฐานว่าเป็นเทวสถานของขอมในพุทธศาสนาลัทธิมหายานต่อมาได้ดัดแปลงเป็นเทว

สถานโดยมีฐานศิวิลิ่งค้ำปรากฏอยู่ในองค์ปราสาททั้งสามปราสาทจนกระทั่งถึงรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ซึ่งได้บูรณปฏิสังขรณ์พระปราสาทสามยอดเป็นวัดในพุทธศาสนา

- **ศาลพระกาฬ** ตั้งอยู่ริมทางรถไฟด้านทิศตะวันออกของพระปราสาทสามยอด เป็นเทวสถานเก่า

ของขอมสร้างด้วยศิลาแลงเรียงซ้อนกันเป็นฐานสูง เรียกกันมาแต่ก่อนอีกชื่อหนึ่งว่า “ศาลสูง”

- **เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์** ตั้งอยู่ที่บ้านแก่งเสือเต้น ตำบลหนองบัว เขื่อนป่าสัก - ชลสิทธิ์เป็นชื่อที่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานให้กับเขื่อนแห่งนี้ สร้างภายใต้โครงการพัฒนาแม่ น้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นเขื่อนแกนดินเหนียวที่ยาวที่สุดในประเทศไทย มีความยาว 4,860 เมตร ความสูงที่จุดสูงสุด 36.50 เมตรปริมาตรกักเก็บน้ำ 765 ล้านลูกบาศก์เมตร

- **ทุ่งทานตะวัน** ดอกทานตะวันจะบานสะพรั่งในช่วงเดือนพฤศจิกายน – มกราคม โดยแหล่งปลูก

ทานตะวันจะกระจายอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอพัฒนานิคม อำเภอโคกสำโรง

- **เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา** ตั้งอยู่ที่บ้านลังกาเื่อม ตำบลสำนัธิ ตำบลกุดตาเพชร มีพื้นที่

ทั้งสิ้นประมาณ 96,875 ไร่ เป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำลำสนธิ และแหล่งอาหารของสัตว์ป่า

- **พิพิธภัณฑสถาน โบราณคดีบ้านโป่งมะนาว** ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 ตำบลห้วยขุนราม เป็นแหล่งโบราณคดีมนุษย์ยุคก่อน

ประวัติศาสตร์ อายุประมาณ 2,500 - 3,000 ปี ประมาณยุค “บ้านเชียงตอนปลาย”

3.3 โครงสร้างพื้นฐาน

1.) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน / บริการ

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 มีประชากรทั้งสิ้น 1,586,094 คน มีความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ 151.73 คน/ตารางกิโลเมตร ซึ่งหนาแน่นมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (126.26 คน / ตร.กม) รายละเอียดตามข้อ 1.3.2 ที่กล่าวมาข้างต้น มีเส้นทางคมนาคมที่สามารถติดต่อกันทั้งภายในกลุ่มจังหวัดและระหว่างกลุ่มจังหวัดได้อย่างสะดวกสบายหลายเส้นทาง ได้แก่

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32 (สายเอเชีย) เป็นเส้นทางเป็นเส้นทางขนาด 8 ช่องทางจราจรแยกจากทางหลวงหมายเลข 1 ที่ อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ผ่านจังหวัดอ่างทอง สิงห์บุรี และจังหวัดชัยนาท สู่ภาคเหนือของประเทศ

2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (พหลโยธิน) จากจังหวัดสระบุรี ผ่านจังหวัดลพบุรี ชัยนาท

เข้าจังหวัดอุทัยธานี และไปเชื่อมต่อกันเส้นทางไปสู่ภาคเหนือ

3. ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 309 จากจังหวัดอ่างทอง ผ่านสิงห์บุรี ชัยนาท ไปจังหวัด

อุทัยธานี และเชื่อมต่อเส้นทางไปสู่ภาคเหนือของประเทศ

4. ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 311 จากจังหวัดลพบุรี สู่อำเภอสิงห์บุรี เป็นทางเชื่อมต่อทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32

นอกจากนั้น ยังมีเส้นทางรถไฟสายเหนือผ่านในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

โดยมีสถานีสำคัญที่จังหวัด

ลพบุรี

สำหรับเส้นทางคมนาคมภายในของแต่ละจังหวัดมีความครอบคลุมและสามารถเดินทางสัญจรไปมาได้อย่างสะดวกสบาย

สำหรับด้านสาธารณสุขปโภค ทุกจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน (2,504 หมู่บ้าน)

เช่นเดียวกับการให้บริการด้านการประปา โดยในครัวเรือนในแต่ละจังหวัด มีน้ำประปาใช้อย่างเพียงพอ โดยใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาค และ ประปาหมู่บ้าน แต่อย่างไรก็ตาม การใช้น้ำประปาของประชาชน มีปัญหาบางประการ โดยเฉพาะ ประปาหมู่บ้าน เป็นปัญหาเกี่ยวกับ ปริมาณน้ำที่ไม่เพียงพอในหน้าแล้ง คุณภาพของน้ำ และระบบประปาเก่าเกินไปเกิดการชำรุดเสียหาย

3.4 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1 พื้นที่ป่า พื้นที่ทางการเกษตร

พื้นที่ชลประทานและปริมาณน้ำฝนกลุ่มจังหวัดภาคกลาง

ตอนบน 2 มีพื้นที่ป่าไม้รวมทั้งสิ้น 732,739 ไร่ โดยจังหวัดลพบุรี มีพื้นที่ป่าไม้เท่ากับ 684,849 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 93.46 ของพื้นที่ป่าไม้ในกลุ่มจังหวัดฯ) ส่วนที่เหลือร้อยละ 6.54

เป็นพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดชัยนาท

จำนวน 47,890 ไร่

ในด้านพื้นที่ทางการเกษตร กลุ่มจังหวัดฯ มีพื้นที่ทางการเกษตรรวมทั้งสิ้น 4,297,989 ไร่ เป็นพื้นที่ชลประทาน 2,296,872 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 53.44 ของพื้นที่ทางการเกษตรในกลุ่มจังหวัดฯ

สำหรับปริมาณน้ำฝน พบว่า จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดฯ

มีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของ

ประเทศ (1,703.30 มม./ปี) และภาคกลาง (1,591.30 มม./ปี) โดยจังหวัดชัยนาท มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 1,275.80 มม./ปี รองลงมาได้แก่ จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรีและอ่างทอง ตามลำดับ

พื้นที่	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ปริมาณน้ำฝน(มม./ปี)
ประเทศ	๓๐๗,๒๔๓,๐๓๐	๓๔๗,๒๔๐,๐๕๘	๒๗,๗๘๒,๐๔๓	๑,๗๐๓.๓๐
ภาคกลาง	๓๘,๖๓๓,๓๐๕	๓๓,๓๓๐,๖๔๔	๓๓,๖๖๗,๓๖๓	๑,๕๖๓.๒๐
กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนบน ๒	๗๓๒,๗๓๔	๕,๒๔๗,๗๖๗	๒,๒๔๖,๘๗๓	๓,๘๘๑.๓๗
ชัยนาท	๔๗,๘๖๐	๓,๓๗๐,๗๐๐	๖๘๒,๖๕๔	๑,๒๗๕.๘๐
ลพบุรี	๖๘๔,๘๔๖	๒,๓๖๓,๐๓๕	๖๓๗,๓๗๐	๑,๓๒๕.๕๐
สิงห์บุรี	-	๔๖๓,๕๐๒	๔๓๓,๐๐๐	๗๗๕.๖๐
อ่างทอง	-	๔๒๔,๕๗๒	๕๔๓,๘๔๘	๖๘๔.๔๗

ที่มา : สถิติการเกษตรของประเทศไทย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๕๘

3.5 แม่น้ำและคลองชลประทานสำคัญ

จังหวัดลพบุรี

1. แม่น้ำลพบุรีเป็นแม่น้ำที่แยกสาขาจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดสิงห์บุรีแล้วไหลผ่านจังหวัด

ลพบุรีบริเวณอำเภอดำรงและอำเภอเมืองลพบุรีผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้วไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำลพบุรีช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดลพบุรีมีความยาวประมาณ 45 กม.

2. แม่น้ำป่าสัก มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาในจังหวัดเลยและจังหวัดเพชรบูรณ์ ไหลผ่านจังหวัด

ลพบุรีในเขตอำเภอลำลูกกาและอำเภอโคกสำโรงและอำเภอดำรงผ่านจังหวัดสระบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาแล้วไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยามีลักษณะแคบและเรียวยาวคล้ายขนนกมีความยาว 573 กิโลเมตร พื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 14,520 ตารางกิโลเมตรแม่น้ำสายนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในพื้นที่การเกษตรด้านตะวันออกของจังหวัดลพบุรี

3. แม่น้ำบางขามมีต้นกำเนิดจากคลองเล็กๆในเขตอำเภอบ้านหมี่แล้วไหลรวมกับแม่น้ำลพบุรี

บริเวณอำเภอดำรงมีความยาวทั้งสิ้น 20 กิโลเมตร

4. ลำธารลำสนธิไหลผ่านเขตอำเภอลำสนธิและไหลลงสู่แม่น้ำป่าสักในเขตอำเภอลำลูกกา

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. การวิเคราะห์สภาพการณ์และแนวโน้มศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 มีสำน้ำสำคัญในการหล่อเลี้ยงประชากรของกลุ่มจังหวัด ได้แก่ แม่ น้ำเจ้าพระยา แม่ น้ำป่าสัก แม่ น้ำบางขาม แม่ น้ำน้อย และแม่ น้ำท่าจีน รวมทั้งมีคลองชลประทานไหลผ่านทั้ง 4 จังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด หากพิจารณาปริมาณน้ำต้นทุนของกลุ่มจังหวัดมีเพียงพอต่อการใช้น้ำ เพื่ออุปโภคบริโภคคิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 40 ของความต้องการใช้น้ำทั้งหมด สำหรับปี พ.ศ. 2556 ประชากรประสบอุทกภัย 63,057 คน มูลค่าความเสียหาย 243 ล้านบาทและภัยแล้ง 8,753 คน

2.3 เครื่องมือการวิเคราะห์ทางการบริหาร SWOT

จากข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น และ ข้อมูลต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ คณะทำงานจัดทำร่างยุทธศาสตร์ การพัฒนาภูมิภาคได้นำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของกลุ่ม โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับผลิตสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะ ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ผักปลอดสารพิษ กล้วย ใ้ไก่เนื้อ (จ.ลพบุรี ผลิตเป็นอันดับ 1 ของประเทศ) มะม่วงและ

สัตว์น้ำจืด(ปลานิล ปลาช่อน ปลาดุก ปลาเนื้ออ่อน ปลาตะเพียน ปลาสลิด ปลาทับทิม และกุ้งก้ามกราม)

2. พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทานมากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีอ่างเก็บน้ำ

ขนาดกลางและขนาดเล็ก แหล่งน้ำธรรมชาติ (หนอง คลอง บึง ลำรางสาธารณะ) ซึ่งเป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับ

ใช้ในการเกษตร และอุปโภคบริโภค

3. เป็นฐานการผลิตด้านการเกษตร (ได้แก่ ข้าว ใ้ไก่เนื้อ มะม่วง) การแปรรูปสินค้าเกษตร (เช่น

ปลาทับทิมแล้เนื้อ) ที่มีคุณภาพเหมาะสมเพื่อการส่งออก

4. เกษตรกรส่วนใหญ่มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีโอกาสทางการตลาดที่ชัดเจน

5. มีฐานองค์ความรู้ด้านการเกษตรและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่หลากหลาย ทั้งมีศูนย์วิจัยด้าน

ข้าว

พีชไร่ ปศุสัตว์ ประมง สถาบันการศึกษา (อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา) ที่เข้มแข็ง
ตลอดจนปราชญ์ชาวบ้านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่

6. มีพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม ในเรื่องความเข้มของแสง
และอัตราการรับแสงแดดที่

เหมาะสม(บริเวณพื้นที่อำเภอโคกสำโรง จ.ลพบุรี อ.เนินขาม จ.ชัยนาท อ.เมืองอ่างทอง จ.อ่างทอง)
สำหรับเป็น

แหล่งผลิตพลังงานแสงอาทิตย์ รวมทั้งเป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับพลังงานทดแทน ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

7. ทำเลที่ตั้งของกลุ่มเหมาะสม สะดวกต่อการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
(ถนนสาย

เอเชียผ่านจังหวัดภายในกลุ่ม 3 จังหวัด และมีท่าเรือที่ อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง)
เพื่อเป็นจุดเชื่อมโยงและกระจายสินค้าระหว่างภาค

8. มีความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ศาสนา
ศิลปวัฒนธรรม

โบราณคดี ซึ่งมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน (อารยธรรมทวารวดี จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ 4)
ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวทางด้านเกษตร วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

9. มีศูนย์รวบรวม และกระจายสินค้าพืชผักเกษตรปลอดภัยที่เข้มแข็ง (สหกรณ์ บริการ
การตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยชาวอ่างทอง จำกัด) สินค้าประมง ปศุสัตว์ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. จำนวนแรงงานในภาคเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

ไม่เพียงพอเนื่องจากพื้นที่ภาคกลางเข้า

สู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น และแรงงานไทยส่วนใหญ่ค่อนข้างเลือกงาน

2. พื้นที่นอกเขตชลประทานของกลุ่มจังหวัดขาดการบริหารจัดการที่ดีซึ่งมีความจำเป็นที่จ
ะต้อง

ใช้การบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

3. ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมขาดการ
บูรณาการในการสร้างเครือข่ายในเชิงธุรกิจ

รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและบริการโดยผ่านเรื่องเล่าและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ผลิตรายย่อย ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง
ทำให้ขาดประสิทธิภาพ

ในการบริหาร รวบรวม การกระจายสินค้าและการเข้าถึงตลาด

5. เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่

รวมทั้งชุมชนทั้งในและนอกเขตชลประทานไม่มีแหล่งน้ำของ

ตนเองที่จะทำให้สามารถทำการเกษตรที่พึ่งพาตนเองได้

โอกาส (Opportunities)

1. พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเพิ่มมูลค่าทาง

เศรษฐกิจ

2. สร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืน
3. พัฒนาระบบ Logistics ให้มีประสิทธิภาพในการขนส่งและกระจายสินค้า
4. สร้างความสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

อุปสรรค (Threats)

1. มีแนวโน้มที่ผู้ประกอบการจากต่างประเทศ(จีนและตะวันออกกลาง) เริ่มเข้ามาทำอาชีพเกษตรแข่งขันกับเกษตรกรในพื้นที่

2. การเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชการกลายพันธุ์ของโรคที่เกี่ยวกับปศุสัตว์

รวมทั้งมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรอย่างรุนแรง

3. การแข่งขันระหว่างประเทศในกลุ่ม AEC ที่รุนแรงขึ้นในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อเชิงลบหากเกษตรกร หรือผู้ประกอบการไทยไม่สามารถปรับตัวได้ทัน

- 4.

สภาพพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดภัยทางธรรมชาติสูงโดยเฉพาะทางด้านอุทกภัยและภัยแล้ง

5. พื้นที่ราบลุ่มเจ้าพระยามีลักษณะตลิ่งต่ำ

เมื่อเข้าฤดูน้ำหลากมีความเสี่ยงที่น้ำจากแม่น้ำเจ้า

พระยาจะล้นตลิ่งเข้าท่วมบ้านเรือนหรือชุมชนริมแม่น้ำ

6. แหล่งน้ำธรรมชาติมีสารเคมีปนเปื้อน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ

7. แนวโน้มสัดส่วนต้นทุนพลังงานด้านการผลิตของกลุ่มจังหวัดยังอยู่ในเกณฑ์สูง

3. สรุปข้อมูลแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

- 4.

3.1 ตำแหน่งยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2

1. เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย เพื่อการบริโภคและจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ

2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ศาสนา วัฒนธรรม เกษตร วิถีชีวิต

และเพื่อการเรียนรู้

3.2 วิสัยทัศน์

“ฐานการผลิตอาหารปลอดภัยท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ทรัพยากรน้ำสมดุลและยั่งยืน”

3.3 พันธกิจ

1. พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

2. สร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืน

3. พัฒนาระบบ Logistics ให้มีประสิทธิภาพในการขนส่งและกระจายสินค้า

4. สร้างความสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

3.4 เป้าประสงค์รวม

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม ๕ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมายรายปี			
			๖๑	๖๒	๖๓	๖๔
๑. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย	๗ แสนบาท/ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘)	๒.๕	๒.๕	๒.๕	๒.๕
๒. สินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น	๒. จำนวนสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (ของทางราชการ)	๓๖ ชนิด	๔ ชนิด	๔ ชนิด	๔ ชนิด	๔ ชนิด
๓. ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด	๓. อัตราการขยายตัวรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ต่อปี	๕	๖	๗	๘	๙
๔. บริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	๔. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำ	-พื้นที่เกษตรที่ถนน ๕๒๑ คันไร่ -พื้นที่เกษตรที่ใช้ น้ำชลประทาน ที่ถนน ๒๒๕ คันไร่	๕,๐๐๐ (ไร่)	๕,๐๐๐ (ไร่)	๕,๐๐๐ (ไร่)	๕,๐๐๐ (ไร่)

3.5 ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาการตลาด ระบบ Logistics และการผลิตอาหารปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวจากฐานความรู้ทางประวัติศาสตร์
ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

1. แผนพัฒนาภาค

- (1) ยกระดับกระบวนการผลิต การตลาดและระบบ Logistics อาหารปลอดภัย
- (2) สร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวจากฐานความรู้ทางประวัติศาสตร์
ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (3) บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

2. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

- (1) เพิ่มผลผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าการเกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัย
- (2) พัฒนาและส่งเสริมพลังงานทดแทน
- (3) บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) พัฒนาลพบุรีเมืองสะอาดและน่ายุ่ท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) เสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

3. แผนพัฒนาจังหวัด

- (1) วิสัยทัศน์จังหวัดลพบุรี (ปี 2557 – 2560)

“ฐานการผลิตอาหารปลอดภัย แหล่งผลิตพลังงานทดแทน ท่องเที่ยว
อารยธรรม และเมืองแห่งความสุข”

(1.1) นิชยามเมืองแห่งความสุข

- (1.1.1) การมีสุขภาวะที่ดี
- (1.1.2) เศรษฐกิจเข้มแข็ง
- (1.1.3) สังคมคุณภาพ
- (1.1.4) สภาพแวดล้อมที่ดี
- (1.1.5) สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

(1.2) พันธกิจ (Missions)

- (1.2.1) พัฒนาศักยภาพการผลิต
การแปรรูปอาหารปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน
- (1.2.2) พัฒนาคูณภาพการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- (1.2.3) พัฒนาการศึกษาศึกษาและเสริมสร้างศักยภาพคน ครอบครัว
ชุมชนและสังคมให้มีความสุข
- (1.2.4) เสริมสร้างความมั่นคงและสร้างมูลค่าเพิ่มด้านพลังงานทดแทน
ของจังหวัดลพบุรี

(1.2.5)

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

(1.2.6) เสริมสร้างความมั่นคงให้สังคมและชุมชนเข้มแข็ง

รู้และเข้าใจการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามหลักธรรมาภิบาลและสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนแบบมีส่วนร่วม

(1.3) เป้าประสงค์รวม (Goals)

(1.3.1) เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตอาหารปลอดภัย

(1.3.2) เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

(1.3.3) ลพบุรีเป็นเมืองสะอาด ปลอดภัย

และมีระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

(1.3.4) สังคมและชุมชนมั่นคง เข้มแข็ง ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี

(1.3.5) เกิดการใช้พลังงานทดแทนในทุกภาคส่วนอย่างแพร่หลาย

(1.4) ยุทธศาสตร์จังหวัดลพบุรี

(1.4.1) เพิ่มผลผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

(1.4.2) พัฒนาและส่งเสริมพลังงานทดแทน

(1.4.3) บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

(1.4.4) พัฒนาลพบุรีเมืองสะอาดและน่าอยู่

(1.4.5)

เสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

1.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

1. พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

2. บริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

3. เพิ่มขีดความสามารถทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต

4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

5. การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

2. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตะลุง

2.1 วิสัยทัศน์

“ ชาวตำบลตะลุงอยู่อย่างมีความสุขทุก ๆ ครัวเรือน ”

2.2 ยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจ
2. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
3. ยุทธศาสตร์สร้างโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชน
4. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

2.3 เป้าประสงค์

1. มีการคมนาคมสะดวกรวดเร็ว
- 2.

เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการจำหน่าย

3. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ประชาชนตระหนักและอนุรักษ์คุณค่าวัฒนธรรม
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
5. เยาวชนมีความรู้ มีคุณภาพซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ
6. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 7.

บำรุงรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์

8. การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 ตัวชี้วัด

2.5 ค่าเป้าหมาย

2.6 กลยุทธ์

1. เพิ่มพื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำให้ทั่วถึง
2. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและจำหน่าย
3. พัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สู่มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
4. สิ่งแวดล้อมสะอาดสวยงาม
5. คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีหลักประกันความมั่นคง
6. พัฒนาด้านสาธารณสุข
7. สังคม ชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัยเสถียร
8. พื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
9. ให้มีการคมนาคมเชื่อมโยงให้ทั่วถึง(ด้านโครงสร้างพื้นฐาน)
10. ระบบ สาธารณูปโภคทั่วถึง
11. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของ อบต.

2.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์(Positioning)

อ ง ค์ ก า ร บ ริ ห า ร ส ่ว น ต ำ บ ล ต ะ ลู ง
ใ ห้ ค วาม ส ำ ค ัญ ต ่อ ก า ร ต ำ เนิ น ก า ร ก ำ ใ ช้ บ ั ญ ห า ค วาม เติ ่อ ร ้อ น

และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการปรับปรุง พื้นฟู พัฒนา การ จัด บ ริ ก า ร สา ธ า ร ณะ หรือ โครง สร้าง พื้น ฐา น ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนการพัฒนาด้านการศึกษา อันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ ให้มีคุณภาพสูง การพัฒนาที่ยั่งยืน ควบ คู่ กั บ ก า ร พั ฒ น า ด้าน สัง ค ม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ รวมถึงการพิจารณา วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลตะลุง จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจ
2. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
3. ยุทธศาสตร์สร้างโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชน
4. ยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ไทยแลนด์ ๔.๐ (THAILAND ๔.๐)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีความสัมพันธ์กับไทยแลนด์ ๔.๐ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยี กลุ่มอาหาร เกษตร

และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง โดยรายละเอียดไทยแลนด์ ๔.๐ มีดังนี้

ประเทศไทย ๔.๐ ถือเป็นการพัฒนาเครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่

(New Engines of Growth) ด้วยการเปลี่ยนแปลง ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม ให้เป็นความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยการเติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) อาทิ เทคโนโลยีการเกษตร (Agritech) เทคโนโลยีอาหาร (Foodtech) เป็นต้น
๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio-Med) อาทิ เทคโนโลยีสุขภาพ (Healthtech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Medtech) สปา (Spa) เป็นต้น
๓. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์

ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) อาทิ เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) เป็นต้น

๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่าง ๆ
ปัญญาประดิษฐ์

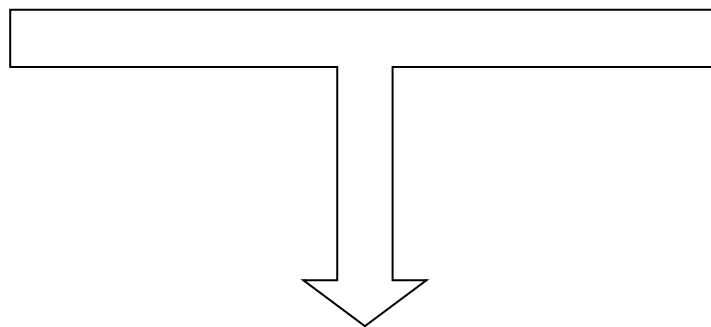
และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IOT, Artificial intelligence & Embedded Technology) อาทิ
เทคโนโลยีการเงิน (Fintech) อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน (IoT) เทคโนโลยีการศึกษา
(Edtech) อี-มาร์เก็ตเพลส (E-Market place) อี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นต้น

๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative,
Culture &

High Value Services) อาทิ เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) ธุรกิจไลฟ์สไตล์ (Lifestyle Business)
เทคโนโลยีการท่องเที่ยว (Traveltech) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ (Service Enhancing) เป็นต้น

2.8 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรบริหารส่วนตำบลตะลุง มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

~ ๔๗ ~

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis) / Global Demand และ เทรนด์ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง (S : Strength-s)

- ประชาชนมีความพร้อม จะมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น
- การจัดโครงสร้างภายในมีความเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ
-

มีองค์การบริหารส่วนตำบลที่พร้อมจะให้บริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

- มีการประสานร่วมมือกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับส่วนราชการต่างๆ
- ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการพัฒนา
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบประชาคม การประชุมวางแผนเตรียมงาน

จุดอ่อน (W : Weakness)

- กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้

- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติสับสนขาดความชัดเจน
- องค์การบริหารส่วนตำบล มีงบประมาณจำกัด

ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาที่วางไว้

- การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาภัยธรรมชาติ

โอกาส (O : Opportunity)

- จังหวัดนครราชสีมา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามแผนงานโครงการตามแนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

- มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมระหว่างจังหวัด สามารถรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ
- นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น

โดยการสร้างดุลย

ภาพระหว่างวงการกำกับดูแล และความเป็นอิสระของท้องถิ่นในการบริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่น

อุปสรรค (T : Threat)

- ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองกับงานของท้องถิ่น
- นโยบายรัฐบาลไม่สามารถถ่ายโอนงบประมาณมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ทำให้การพัฒนาท้องถิ่นบางเรื่องต้องชะงัก

- กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับขาดความยืดหยุ่น หรือไม่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจห้วง

ระยะเวลาในการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาลมีความไม่แน่นอน

- การดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับปัญหาในพื้นที่และความต้องการประชาชนมีมาก แต่ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน เนื่องจากจำกัดด้วยอำนาจหน้าที่และจำนวนงบประมาณที่มีจำกัด

3.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบลตะลุง นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้าน	สถานการณ์สภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง
๑. ด้านบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล	๑)

	ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้เกี่ยวกับระบบกอบต.
๒. ด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน	๑) การศึกษาสื่อการเรียนการสอนยังไม่พอเพียง เด็กนักเรียนไม่ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่า และขาดงบประมาณในการศึกษา ครอบครัวยาก ๒) เด็กและผู้สูงอายุบางครอบครัว ผู้สูงอายุอยู่โดด และรับภาระในการดูแลเด็ก ๓) ผู้พิการไม่ได้รับความช่วยเหลือในดำรงชีวิต ๔) ประชาชนในพื้นที่บางรายมีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง ๕) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรค ๖) ประชาชนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังแฉะโน้ม เช่น เบาหวาน ความดัน

ต.อาน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข
	๗) ประชาชนบริโภคอาหารที่ปลอดภัย	- ด้าน
	๘) มีการขยายตัวของประชากรเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดการขยายตัวของอาคารบ้านเรือนทำให้เกิดเป็นชุมชนแออัด	- ประ
	๙) เยาวชนและวัยรุ่นติดเกมส์ สิ่งลามก บุหรี่ เหล้า ยาเสพติด และท้องก่อนวัยอันสมควร	- เยาวช
	๑๐) ประชาชนกรอายุตั้งแต่ ๓๕ ขึ้นไป ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี	- การ
	๗) ในเขต อบต. ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว	- การ
	๑๑) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและคัมภีร์ปัญหาท้องถิ่นถูกลืมเลือนไปมาก	- ศิล ประเพ ถูกลื
	๑๒) การจราจรบนถนนมีเพิ่มมากขึ้นอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้	- การ

<p>ด้าน</p>	<p>สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง</p>
	<p>๑๓) มีการทำลายและลักขโมยทรัพย์สินของประชาชนและราชการรวมทั้งเกิดการทะเลาะวิวาทกัน มชน</p> <p>๑๔) ประชากรที่สูบบุหรี่ จำนวน ๓๐๐ คน ดื่มสุรา</p>
<p>๓. ด้านการพัฒนาด้านการเกษตร ร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม</p>	<p>๑) ไฟฟ้าส่องสว่างทางและที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด</p> <p>๒) หมู่บ้านขยายมากขึ้นระบบระบายน้ำยังไม่เพียงพอ</p> <p>๓) ถนนในตำบลยังเป็นถนนดิน ถนนลูกรัง และเป็นหลุมเป็นบ่อ</p> <p>๔) ประชาชนต้องการเส้นทางในการสัญจรไปมาเพิ่มมากขึ้นและ อบต. ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากงบประมาณมีไม่เพียงพอ</p> <p>๕) ประชาชนไม่มีการวางแผนในการดำเนินงาน</p> <p>๖) ขาดแหล่งเงินลงทุนในการทำกิจการและประกอบอาชีพ</p>

ต.□าน	สถานการณ์ภาพแวดล้อม ภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอ
	๗) ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำระยะทางในการขนส่งผลผลิตไกลจากแหล่งรับซื้อ ๘) ค่าแรงต่ำค่าครองชีพสูงขาดแคลนแรงงาน ๙) คราวเรือนยังมีรายได้เฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	- การ - - เพิ่ม
๓. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	๑) ปริมาณขยะและน้ำเสียเพิ่มมากขึ้น ๒) พื้นที่ป่าภายในเขต อบต. มีน้อย ๓) ประชาชนยังเผาหญ้า ตอซังข้าว เผาอ้อย เกิดมลพิษ ๔) มีปัญหาเรื่องขยะและสัตว์เลี้ยงเพิ่มมากขึ้นส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ ๕) ประชาชนบางครัวเรือนบริโภคน้ำที่ยังไม่สะอาดและมีสิ่งเจือปน เช่น จากน้ำฝน น้ำที่ไม่ได้คุณภาพ มีตะกอน ๖) เป็นพื้นที่ที่มีดินเค็มและน้ำใต้ดินเป็นน้ำเค็มหรือมีรสกร่อย ไม่สามารถใช้ในการเกษตรและอุปโภค-บริโภคได้	- ปัญ - การ - ดินแ - สิ่งแ

*****